

3/2012

Suomen potilasturvallisuusyhdistyksen jäsenkirje

Suomen potilasturvallisuusyhdistys ry (SPTY) on perustettu edistämään potilasturvallisuutta sekä tietoisuutta ja yhteiskunnallista keskustelua potilasturvallisuudesta. Yhdistyksessä seurataan aktiivisesti potilasturvallisuutta koskevaa tilannetta Suomessa ja muualla maailmassa. Yhdistyksen tavoitteena on profiloitua vahvana asiantuntijana ja kouluttajana, jolla on vaikuttavuutta potilasturvallisuutta koskevassa päätöksenteossa. Yhdistyksen jäseninä on kattavasti henkilöitä ja yhteisöjä, jotka ovat keskeisesti tekemisissä potilasturvallisuuden kanssa tai ovat kiinnostuneita edistämään asiaa. SPTY pyrkii tärkeäksi potilasturvallisuuden kouluttajaksi, yhtenä keskeisenä tavoitteena on hyvien käytäntöjen levittäminen. SPTY hakee ja välittää tietoa Suomessa tehtävästä potilasturvallisuustutkimuksesta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

AJANKOHTAISTA

YHDISTYKSEN VUOSIKOKOUS:

Aika: 13.11.2012 kello 18.00
Paikka: Tehyn tiloissa TAHTO –kabinetti, Asemamiehenkatu 4
Ilmoittautuminen: terhireunama@gmail.com Ilmoittautua tulee 9.11. mennessä.

KOULUTUSTA:

- **Potilasturvallisuuspäivät 18.- 19.3.2013**
Järjestäjät: THL, Helsingin yliopisto, HUS
Paikka: Biomedicum Helsinki 1, Haartmaninkatu 8, 00290 Helsinki
Teema: Käytäntö ja tutkimus kohtaavat potilasturvallisuustyössä
- **International Forum on Quality and Safety in Healthcare, 16 – 19.4.2013 Lontoo**
<http://internationalforum.bmj.com/home>

Potilasturvallisuutta taidolla –hanke

Potilasturvallisuusyhdistys osallistuu aktiivisena kumppanina kansalliseen **Potilasturvallisuutta taidolla ohjelmaan**. Ohjelma toteutetaan yhteistyössä useiden kumppanien kanssa. Hankkeen vetäjänä toimii Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Ohjelman verkkosivut löytyvät osoitteesta: http://www.thl.fi/fi_FI/web/potilasturvallisuus-fi

ISBAR työkalusta video valmistunut

Vaaratapahtumien taustalla ovat usein tiedonkulkuun ja kommunikaation liittyvät haasteet. Etenkin erilaisissa rajapinnoissa, esimerkiksi osastojen tai hoitolaitosten välillä tapahtuu helposti poikkeamia. Systemaattisen tiedonkulun varmistamiseksi on olemassa menettelytapa, työkalu ISBAR. Sen tavoitteena on varmistaa jokaisen potilaan kohdalla turvallisuuden kannalta kriittisen tiedon siirtyminen yhtä aikaa potilaan kanssa. Yhdistys haluaa tukea potilasturvallisuuden edistämistä kaikissa terveyden – ja sosiaalihuollon organisaatioissa, ja on tästä syystä ollut mukana ja tukenut rahallisesti ISBAR – raportointityökalun käyttökoulutuksen tueksi tehtyä videota. Videon teknisestä toteutuksesta vastasi Arcada yhteistyössä Sairaanhoidajaliiton kanssa. Video on katsottavissa osoitteesta <http://www.youtube.com/watch?v=D7BxmWiIypE>. Materiaalia ISBAR – menetelmästä on Sairaanhoidajaliiton sivuilla www.sairaanhoitajaliitto.fi

Laadunhallinnan ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanon suunnitelma

Terveydenhuoltolain mukaan terveydenhuollon toimintayksikön on laadittava suunnitelma laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta. Potilasturvallisuusyhdistys pyrkii tukemaan toimintayksiköitä suunnitelman laatimisessa. SPTY:n www –sivuilta on ladattavissa **rakennemalli potilasturvallisuussuunnitelmalle**. Siihen on koottu suunnitelmassa määriteltävät asiat perustuen terveydenhuoltolain asetuksessa määriteltyihin vaatimuksiin sekä niiden täytäntöönpanosta annettuihin ohjeisiin. Voit ladata rakennemallin yhdistyksen sivuilta: <http://www.potilasturvallisuusyhdistys.fi/ammattilaiset.aspx>

Katso myös:

Terveydenhuoltolaki 8 § Laatu ja potilasturvallisuus
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

Potilasturvallisuutta taidolla -verkkokoulutus vauhdittaa potilasturvallisuuden kehittämistä

Potilasturvallisuutta taidolla -verkkokoulutus on kymmenen verkkokurssin kokonaisuus, jonka tavoitteena on varmistaa perustiedot potilasturvallisuuden keskeisistä periaatteista ja käytännöistä kaikille sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Koulutusta ovat olleet suunnittelemassa Suomessa tunnetut potilasturvallisuuden asiantuntijat ja pedagogisessa suunnittelussa on hyödynnetty monipuolisesti digitaalisen oppimisen mahdollisuuksia. Kurssit sisältävät runsaasti käytännön esimerkkejä, joiden kautta oppija voi helposti yhdistää käsitellyt asiat omaan työhönsä. Koulutuksen laadun varmistuksesta on vastannut Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asettama toimituskunta. Kaiken kaikkiaan aikaa koulutuksen suorittamiseen menee noin 5 tuntia. Koulutuksen voi suorittaa lyhyissä jaksoissa muiden työtehtävien lomassa.

Potilasturvallisuutta taidolla -verkkokoulutuksen kurssien aiheet:

1. Potilasturvallisuuden lähtökohtia
2. Systemiajattelu potilasturvallisuudessa
3. Vaaratapahtumista oppiminen
4. Riskien hallinta potilasturvallisuuden varmistamisessa
5. Inhimilliset tekijät potilasturvallisuudessa
6. Tiimityö potilasturvallisuuden varmistajana
7. Potilasturvallisuus tavaksi toimia
8. Potilas mukaan potilasturvallisuuden varmistamiseen
9. Infektiot, lääkehoito ja kajoavat toimenpiteet potilasturvallisuushaasteina
10. Kertauskurssi

Lisätietoa koulutuksesta http://www.thl.fi/fi_FI/web/potilasturvallisuus-fi/verkkokoulutus

Koulutus on saatavilla Potilasturvaportti -palvelusta (www.potilasturvaportti.fi).

JÄSENASIAT

Nyt on aika tarkastaa onko Potilasturvallisuusyhdistyksen jäsenmaksu maksettu.

Ellet ole varma ota yhteyttä jäsenvastaava Terhi Reunamaan:

terhireunama@gmail.com

Jäsenmaksut ovat vuonna 2012:

- henkilöjäsen 30€
- kannatava henkilöjäsen 100€
- yhteisöjäsen 300€ paitsi sairaanhoitopiiri 500€
- kannattava yhteisöjäsen 300€

Jäsenmaksu maksetaan yhdistyksen tilille: IBAN FI 58 1555 3000 1121 11 (Nordea). Viestikenttään kirjataan jäsenen nimi. Jos tarvitset maksamista varten tulostettavan laskun, ota yhteyttä Terhiin.

JAOSTEN KUULUMISIA

Turvallinen lääkehoito -jaos aloitti toimintansa keväällä 2012. Syksyn aikana jaos on osallistunut muun muassa THL:n Potilasturvallisuutta taidolla -ohjelman Potilasturvallisuuspäivien 2013 suunnitteluun, joiden yhtenä teemana on lääkitysturvallisuus. Tulevaisuuden yhtenä päätavoitteena on tuottaa tietoa olemassa olevista lääkitysturvallisuustyökaluista ja siitä kuinka niitä voidaan hyödyntää turvallisen lääkehoidon edistämisessä osana jokapäiväistä sosiaali- ja terveydenhuollon työtä. Jaos on osallistunut kesän ja syksyn aikana myös seuraavien lääkitysturvallisuusjulkaisujen tuottamiseen:

Vehmainen M: Potilasturvallisuus syntyy yhdessä. Diabetes 2012; 6:20-22.

Airaksinen M, Linden-Lahti C, Holmström AR: Medication safety as part of patient safety:

Initiatives and research in Finland. Dosis 2012;28(3):214-228.

Holmström AR: Turvallisen lääkehoidon työkalupakki. SIC! Lääketietoa Fimeasta 2012;3:24-27.

Jaoksen toimintaan ovat tervetulleita mukaan eri terveydenhuollon yhteisöt ja ammattilaiset, opiskelijat ja maallikot, jotka ovat kiinnostuneet lääkitysturvallisuuden edistämisestä. Jos kiinnostuit, ota rohkeasti yhteyttä meihin (anna-riia.holmstrom@helsinki.fi). Pohditaan yhdessä kuinka sinä voisit osallistua mukaan toimintaamme yksin tai esimerkiksi työyhteisösi kanssa.

Potilasjaos on aloittanut toimintansa. Jaoksen asiantuntijatyöryhmä on kokoontunut syksyn aikana kaksi kertaa. Jaos näkee roolinsa ja tehtävänsä tärkeäksi ja uudeksi avaukseksi. Lääkäripäivillä pidettävä session kommentointi ja leikkaustiimin tarkistuslistan kannan eteenpäin saattaminen on jaoksen tavoitteena syksyn 2012 ajan. Jaoksen näyttelyosion sessio toteutuu 9.1.2013 klo 14.00–15.00 Näkökulma – lavalla. "Potilasturvallisuus – potilaan puheenvuoro" – alustuksessa tuodaan esiin potilaan roolin, osallisuuden ja vastuullisuuden merkitystä potilasturvallisuudessa. Sessio jatkuu aihetta käsittelevien potilas keskustelujen muodossa. Teemoina ovat; Varhaisen diagnosoinnin merkitys ja pitkäaikaissairauden haasteet potilasturvallisuuden näkökulmasta sekä potilaan velvollisuudet ja sitoutuminen potilasturvallisuuden toteutumisessa. Puheenjohtajana ja keskustelujen aloittajana ja vetäjänä toimii Leena Rosenberg-Ryhänen.

Potilasturvallisuuden asiantuntija ovat tavanneet säännöllisesti. Asiantuntijat tapasivat kahden päivän ajan Oulussa, potilasturvallisuusvastaavien syyspäivien merkeissä, jotka järjestettiin nyt toista kertaa. Osallistujina oli 23 asiantuntijaa eri puolelta Suomea. Päivillä ratkaistiin ajankohtaisia ongelmia pienryhmissä, ja kysymykset sekä ratkaisut ovat nähtävillä HaiPron sisäisillä sivuilla. Mindfulness – ajattelu toi uusia näkökulmia turvallisuuden edistämiseen. Lisäksi tutustuttiin potilaspalauttejärjestelmään joka on käytössä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä. QPro Feedback - palauttejärjestelmän kautta potilailla on mahdollisuus antaa positiivista palautetta, kehittämisajatuksia ja moitteita, sekä arvioida hoidon laatua. Vaasan sairaanhoitopiirissä on testattu HaiPro – ilmoitusten julkistamista organisaatiossa. Hyvin käsiteltyjen ja organisaation oppimista tukevien ilmoitusten julkistaminen on koettu positiivisena. Euroopan Unionissa ollaan valmistelemassa EU-direktiivistä liittyen potilasturvallisuuteen. Lokakuussa Valvira ja Potilasvahinkokeskus julkaisevat periaatepäätöksen WHO:n leikkaustiimin tarkistuslistan käytön suosittelemisesta. Lisäksi kuultiin viimeisimmät uutiset THL:n Potilasturvallisuus – verkkokoulutuksesta.

Potilasturvallisuuden asiantuntijat ovat kuluneen vuoden aikana työstäneet vakavien vaaratapahtumien tutkintaopasta, jonka tavoitteellisena valmistumisaikana pidetään loppuvuotta 2012. ISBAR videon on valmis ja sen on kaikkien käytössä. Lisäksi potilasturvallisuuden asiantuntijoiden jaos tarjoaa asiantuntemustaan sekä koulutusjaoksen käyttöön, että potilasturvallisuutta taidolla ohjelman toteuttamiseen.

Turvallinen leikkaushoitojaos on mukana Operatiivisilla päivillä yhdessä Potilasturvallisuutta taidolla - ohjelman kanssa tekemässä tunnetuksi leikkaustiimin tarkistuslistaa. Tarkoituksena on jakaa rintanappeja sekä olla mukana standillä kertomassa tarkistuslistan käytöstä ja siitä saaduista kokemuksista. Tekeillä on myös kaksi opinnäytetyötä (ylempi AMK sekä lääketieteen opintojen syventävä tutkielma), joista saamme tutkittua tietoa tarkistuslista käytöstä.

Jaosten toimintaan tarvitaan aktiivisia toimijoita mukaan ja innokkaita pyydetään ottamaan yhteyttä alla oleviin yhdyshenkilöihin.

JAOS**YHTEYSHENKILÖ****YHTEYSTIEDOT****Turvallinen lääkehoito**

Anna-Riia Holmström

anna-riia.holmstrom@helsinki.fi**Turvallinen leikkaushoito**

Olli Väisänen

oli.vaisanen@pp1.inet.fi**Potilasturvallisuuskoulutus**

Johanna Tulonen-Tapio

johanna.tulonen-tapio@thl.fi**Potilasjaos**

Tarja Pajunen

Tarja.Pajunen@hengityслиitto.fi**Potilasturvallisuuden asiantuntijat**

Marina Kinnunen

marina.kinnunen@vshp.fi